

OBEC Trenčianska Turná

Trenčianska Turná 86
913 21 Trenčianska Turná

SMERNICA č. 8/2018

POSTUP PRI PLNENÍ POVINNOSTI POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY PRI OCHRANE ŽIVOTA, ZDRAVIA A DÔSTOJNOSTI PRIJÍMATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY V DOMOVE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A V ZARIADENÍ PRE SENIOROV TRENČIANSKA TURNÁ

Dátum schválenia vnútorného predpisu 17.12.2018

Účinnosť vnútorného predpisu od 17.12.2018

Schválil: Ing. Peter Mikula, starosta obce

Táto smernica upravuje postup poskytovateľa sociálnej služby v Domove sociálnych služieb a Zariadení pre seniorov Trenčianska Turná (ďalej len „DSS a ZpS“) so sídlom Za záhradou 829, 913 21 Trenčianska Turná, ktorý poskytuje sociálnu službu podľa § 35 a § 38 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) s miestom poskytovania v (DSS a ZpS) pri plnení povinnosti poskytovateľa sociálnej služby pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 10 uvedeného zákona.

Článok I. Všeobecne

1. DSS a ZpS pri plnení povinností poskytovateľa sociálnej služby pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby (ďalej len „prijímateľ“) pri poskytovaní sociálnej služby postupuje podľa ustanovenia § 10 zákona o sociálnych službách. DSS a ZpS pri poskytovaní sociálnej služby nepoužíva prostriedky netelesného alebo telesného obmedzenia prijímateľa, okrem situácie vymedzenej v ods. 2.
2. Ak je priamo ohrozený život alebo zdravie prijímateľa alebo iných prijímateľov, resp. iných fyzických osôb (zamestnanci, návšteva prijímateľov apod.), DSS a ZpS môže použiť prostriedok obmedzenia prijímateľa, avšak len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia. Za čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia sa považuje doba, počas ktorej trvá situácia ohrozenia života alebo zdravia daného prijímateľa, iných prijímateľov alebo života alebo zdravia iných fyzických osôb.
3. Prijímateľa majú právo na dôstojné zaobchádzanie, starostlivosť a úctu aj pri nevyhnutnosti použitia niektorého z obmedzení(netelesné alebo telesné).
4. K obmedzeniu prijímateľov DSS a ZpS pristupuje iba vtedy, ak bez úspešného výsledku boli použité všetky ostatné postupy pre zabránenie takému správaniu prijímateľa, ktorým bezprostredne ohrozuje svoje zdravie alebo život, resp. zdravie alebo život iných fyzických osôb a riziká, ktoré vyplývajú z neobmedzenia prijímateľa sú väčšie ako riziká vyplývajúce z jeho obmedzenia.
5. Rozsah a povaha použitého obmedzenia je vždy primeraná aktuálnemu ohrozeniu a individualite prijímateľa.
6. Obmedzenie sa ukončí vtedy, ak pominie situácia ohrozenia.

Článok II. Prostriedky obmedzenia

1. DSS a ZpS za podmienky uvedenej v Čl. 1 ods. 2 tejto smernice môže použiť prostriedky netelesného alebo telesného obmedzenia.
2. Za prostriedky netelesného obmedzenia sa podľa § 10 ods. 2 zákona o sociálnych službách považuje zvládnutie situácie, keď prijímateľ svojím správaním ohrozuje seba alebo inú osobu tak, ako je to uvedené v Čl. 1 ods. 2 tejto smernice, najmä verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.

3. Za prostriedky telesného obmedzenia sa podľa § 10 ods. 3 zákona o sociálnych službách považuje zvládnutie situácie, keď prijímateľ svojim správaním ohrozuje seba alebo inú osobu tak, ako je to uvedené v čl. 1 ods. 2 tejto smernice, a to použitím špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt (tzv. bezodnetová miestnosť) alebo použitím liekov na základe vopred daného pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria. Za miestnosť určenú na bezpečný pobyt možno považovať priestor upravený takým spôsobom, že pri jej použití prijímateľom, ktorý ohrozuje svoje zdravie alebo život alebo život a zdravie iných osôb, nepríde k jeho zraneniu, ale k jeho upokojeniu. Za podanie liekov možno považovať situáciu, keď je prijímateľovi podaný liek (ústne, injekčne), avšak len na základe vopred daného pokynu lekára - psychiatra.

4. DSS a ZpS nemá zriadenú bezpodnetovú miestnosť.

5. Za špeciálny úchop DSS a ZpS považuje priamy fyzický kontakt s úmyslom obmedziť pohyb prijímateľa z dôvodu ohrozenia zdravia a života samotného prijímateľa alebo iných fyzických osôb.

6. K podaniu liekov v rizikovej situácii DSS a ZpS pristupuje až vtedy, ak boli neúspešne použité preventívne opatrenia zabraňujúce rizikovému správaniu, boli neúspešne použité iné opatrenia netelesného obmedzenia (verbálna komunikácia odvrátenie pozornosti, aktívne počúvanie) ak upokojeniu prijímateľa neprišlo ani po použití špeciálnych úchopov. Jediným dôvodom pre užitie liekov rýchleho upokojenia, okrem pravidelne užívaných liekov na základe predpisu lekára, je zvládnutie správania prijímateľa, ktorým ohrozuje svoje zdravie a život alebo zdravie a život iných osôb. O ordinácii a aplikácii liekov rozhoduje privolaný lekár – psychiater. Použitie liekov nemožno dodatočne schvaľovať.

7. DSS a ZpS uprednostňuje použitie prostriedkov netelesného obmedzenia pred prostriedkami telesného obmedzenia.

8. Použitie bočníc na posteliach, z dôvodu ochrany prijímateľa pred pádom z postele počas spánku, sa na účely poskytovania sociálnej služby v DSS a ZpS nepovažuje za obmedzenie, ak ich prijímateľ v prípade potreby vie prekonať. Používanie bočníc podlieha informovanému súhlasu prijímateľa, ktorý tento môže kedykoľvek odvolať. Ak nemôže súhlas alebo odvolanie súhlasu udeliť samotný prijímateľ, môže v jeho mene a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave prijímateľa, udeliť súhlas aj blízka osoba prijímateľa.

Článok III.

Evidencia použitia obmedzení

1. DSS a ZpS má v súlade s § 10 ods. 4 zákona o sociálnych službách zavedený Register telesných a netelesných obmedzení (ďalej len „register obmedzení“), do ktorého hlavná sestra zapisuje každé použité obmedzenie na základe oznámenia službukonajúceho zamestnanca.

2. Pri vzniku situácie podľa čl. 1 ods. 2 tejto smernice službukonajúci zamestnanec DSS a ZpS, ktorý v súlade s touto smernicou použije niektoré z obmedzení, urobí zápis o vzniknutej situácii do knihy hlásení pri odovzdávaní služieb medzi ošetrojúcim personálom a vyplní tlačivo o použití obmedzenia so všetkými potrebnými údajmi (meno a priezvisko a dátum narodenia prijímateľa, u ktorého bolo obmedzenie použité, spôsob a dôvody obmedzenia prijímateľa, dátum a čas trvania obmedzenia, opis okolností, ktoré viedli k obmedzeniu prijímateľa s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia, opatrení prijatých na zamedzenie opakovania situácie, pri ktorej bolo nevyhnutné použiť obmedzenie, meno a priezvisko lekára-psychiatra, ktorý obmedzenie nariadil a schválil alebo dodatočne

bezodkladne schválil, uvedie popis zranení, ak k nejakým došlo a uvedie svoje meno, priezvisko a podpis). Vypísané tlačivo bezodkladne (do 24 hodín, v prípade víkendu alebo sviatku – v najbližší pracovný deň) odovzdá vedúcej sestre.

3. Vedúca sestra sa na tlačive k obmedzeniu (uvedené v prílohe tejto smernice) vyjadrí, podpíše ho, údaje zaeviduje v registri obmedzení a kópiu bezodkladne zašle Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, odboru dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb (ďalej len „ministerstvo“).

4. Ak je prijímateľ pozbavený spôsobilosti na právne úkony, vedúca sestra v spolupráci so sociálnym pracovníkom zašle oznámenie aj súdom určenému opatrovníkovi prijímateľa. V prípade, ak je súdom určeným opatrovníkom DSS a ZpS, použitie obmedzenia vedúca sestra v spolupráci so sociálnym pracovníkom oznamuje bezodkladne blízkej osobe prijímateľa.

Článok IV.

Povinnosti DSS a ZpS vyplývajúce z § 10 zákona o sociálnych službách

1. Viest register obmedzení (§ 10 ods. 4) s povinnými náležitosťami (§ 10 ods. 5),
2. Viest evidenciu všetkých prípadov použitia prostriedkov obmedzenia, t. j. musia byť zaznamenané v registri obmedzení, ktoré DSS a ZpS zriadil na tento účel (§ 10 ods. 4),
3. Oznámiť ministerstvu každý zápis obmedzenia a údaje uvedené v registri obmedzení bezodkladne po použití (vzor oznámenia –v prílohe tejto smernice),
4. Informovať o použití prostriedkov obmedzenia bezodkladne zákonného zástupcu alebo súdom ustanoveného opatrovníka prijímateľa, ak je súdom ustanoveným opatrovníkom PDS, povinnosť informovať bezodkladne blízku osobu prijímateľa (§ 10 ods. 7).

Článok V.

Záverčné ustanovenia

1. Informácie o prijímateľoch uvedené v registri obmedzení sú zdrojom hodnotenia, prehodnocovania a poučenia, slúžia teda aj ako podklad pre nové podnety pri plánovaní používania obmedzujúcich opatrení, resp. pri individuálnej práci s prijímateľom a predchádzaní rizikových situácií, ako aj zmeny liečby.
2. Register obmedzení je „centrálnou evidenciou v DSS a ZpS“, t. j. majú k nemu prístup tí odborní zamestnanci, ktorí sa priamo podieľajú na tvorbe individuálnych plánov prijímateľov.
3. Register obmedzení, individuálne plánovanie, individuálny prístup, vyhodnocovanie informácií z registra obmedzení vedie k jednotnému prístupu odborných zamestnancov (nie intuitívnemu prístupu, iba na základe skúseností jednotlivých zamestnancov) k prijímateľom v rizikových situáciách.
4. Všetci zamestnanci DSS a ZpS, ktorí pracujú priamo s prijímateľmi, sú v problematike zvládnutia rizikových situácií vyškolení.
5. Táto smernica je platná podpísaním starostom obce, dňa 17.12.2018
6. Smernica je účinná od 17.12.2018

V Trenčianskej Turnej dňa 17.12.2018